

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

13. ročník, školský rok 2020/21

Testové úlohy pre kategóriu D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG)

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* A 11. század közepén három jelenlegi európai ország területének egy része állt az iszlám befolyása alatt.Írd a válaszívre az országok jelenlegi megnevezését.

2.* Az alább felsorolt lehetőségek közül válaszd ki azt a hármat, amelyek a nyugati szlávok keresztényesítésének a központjait képezték és írd a válaszokat a válaszívre. Melyik központ volt az érsekség székhelye a 9. században? Az alábbi képen az egyik székhely jelenlegi képe látható.

Bécs, Salzburg, Passzau, Graz, Regensburg, Hainburg

3.* Egészítsd ki a válaszíven az alábbi szöveget.

A 11. század felében ... A... elfoglalták ...B...várost, ahol Jézus Krisztus sírja volt. Ezért ... C... felhívást indított minden keresztényhez, hogy szabadítsák fel ezt a szent helyet és elindította a keresztes hadjáratot.

4.* Állítsd párba az éveket az eseményekkel, abban a sorrendben, amelyben megtörténtek. A helyes válaszokat írd a válaszívre. Légy figyelmes, mert egy évszám két eseménnyel függ össze.

a) 955	1) Nagy szabadságlevél aláírása
b) 1066	2) Lech -mezei csata
c) 1096	3) a középkor vége
d) 1215	4) a Bizánci Birodalom szétesése
e) 1291	5) a százéves háború kezdete
f) 1337	6) a százéves háború befejezése
g) 1453	7) a hastingi csata
h) 1492	8) az első keresztes hadjárat
	9) az utolsó keresztes hadjárat

5. * Az alábbi szöveget egészítsd ki a válaszíven.

Miután a Frank Birodalom feloszlott, a keleti részéből megalkult....A... a nyugati részéből megalakult...B...

6.* A válaszíven karikázd be, mely személyiségek találkozhattak az alább felsoroltak közül.

a) I. Leó pápa	és Attila a hunok fejedelme
b) Capet Hugo király	és Nagy Károly császár
c) IV. (Szép) Fülöp	és Jeanne d'Arc
d) Földnélküli János király	és Nagy Alfréd király
e) I. Nagy Ottó király	és I. Hódító Vilmos király
f) VII. Gergely pápa	és IV. Henrik császár

7.* Az alábbi megállapítások közül válaszd ki azokat, amelyek a francia király, IV. Szép Fülöp (a képen látható) uralkodását jellemzik. Írd a válaszívre azt a három betűt, amelyek a helyes válaszoknál találhatók.

- a) A 13 és a 14. század fordulóján uralkodott
- b) A 15 és a 16. század fordulóján uralkodott
- c) uralkodása alatt a pápa székhelyét Rómából Párizsba helyezték
- d) uralkodása alatt a pápa székhelyét Rómából Avignonba helyezték
- e) uralkodása alatt a templomos lovagrendet támogatta
- f) megszüntette a templomos lovagrendet

8.* Olvasd el az alábbi szöveget és javítsd ki a benne található négy hibát. A vastagbetűs szavak helyesek és nem módosíthatók/ nem javíthatók ki. Írd a válaszívre a helytelen adatot és írd mellé a helyes választ.

*A 16. században **élt Jeanne d’Arc** és a harmincéves háború idején a franciák oldalán **harcolt** a spanyolok ellen. Végül elfogták és lefejezték, mint **eretneket**.*

9.* Az alábbi megállapítások közül válaszd ki azokat, amelyek az angol király, I. Vilmos uralkodásának korát jellemzik. Írd a válaszívre azt a négy betűt, amelyek a helyes válaszoknál találhatók.

- a) A 11. században élt
- b) A 12. században élt
- c) Földnélküli -nek nevezték
- d) Hódító-nak nevezték
- e) eredetileg norvég hadvezér volt
- f) eredetileg normann hadvezér volt
- g) uralkodása idején az angol királyi udvarban főleg angolul beszéltek
- h) uralkodása idején az angol királyi udvarban főleg franciául beszéltek

10.* Olvasd el az alábbi szöveget és javítsd ki a benne található négy hibát. A vastagbetűs szavak helyesek és nem módosíthatók/ nem javíthatók ki. Írd a válaszívre a helytelen adatot és írd mellé a helyes választ.

A német uralkodó **I. Nagy Ottó** a 9. században **uralkodott**. Nem sikerült megállítania az **ősmagyar** törzsek előrenyomulását és a Duna **folyó** mellett a serege vereséget szenvedtek.

11.* Írd a válaszívre a négy uralkodó nevét, akik részt vettek a szentföldi hadjáratokban. A képen I. Nagy Ottó látható.

*I. Nagy Ottó, Oroszlánszívű Richard, III. Ottó,
Szent IX. Lajos, IV. Szép Fülöp, Fülöp Ágost, II.
Frigyes.*

- a) az egyházi és a világi hatalom egyetértésben igyekezett uralkodni
- b) az egyházi hatalom a világi hatalom fölé akart kerülni
- c) reform egyházi zsinatot hívtak össze, amely engedélyezte a katolikus papok házassodását
- d) reform egyházi zsinatot hívtak össze, amely, elítélte a katolikus papok házassodását
- e) megkezdődött az investitúraharc
- f) az investitúraharc még VII. Gergely pápa életében véget ért
- g) VII. Gergelynek el kellett mennie Canossa várába, hogy bocsánatot kérjen a német császártól
- h) a német császárnak el kellett mennie Canossa várába, hogy bocsánatot kérjen VII. Gergely pápától

a) Bél Mátyás	és Mária Terézia uralkodónő
b) Adam František Kollár	és II. József császár
c) Jozef Karol Hell	és Bél Mátyás
d) Mikovíny Sámuel	és Mária Terézia uralkodónő

Jozef Karol Hell, aD....szivattyúgépek tervezője volt.

15. Az alábbi tömör jellemzések alapján állapítsd meg, a francia történelem melyik három személyiségéről van szó. Írd a válaszárvre legalább a vezetéknévüket.

- a) A francia forradalom egyik vezető személyisége volt 1789-ben, de mérsékeltbb nézeteket vallott és később kivégezték. A kivégzőhelyen állítólag a jakobinusok vezetőjének ezt kiáltotta: „Követni fogs ezen az úton”.
- b) Francia király volt és a felesége Mária Antoinette, Mária Terézia lánya volt.
- c) A jakobinus diktatúra vezéralakja volt és kiérdemelte a „lefizetethetetlen” gúnynevet.

16. Az alábbi megállapítások közül válaszd ki azokat, amelyek Martinovics József Ignác életének korszakára jellemzőek. Írd a válaszárvre a a három helyes betűt.

- a) nem kapcsolódott be a magyar jakobinusok mozgalmába
- b) a magyar jakobinusok vezetője volt
- c) a magyar jakobinusok tervei szerint Magyarország federatív köztársasággá kellett voln alakulnia nemzeti alapon, de Szlovákia nem lett volna önálló terület.
- d) a magyar jakobinusok tervei szerint Magyarországnak federatív köztársasággá kellett volna alakulnia nemzeti alapon, és Szlovákia önálló területet alkotott volna.
- e) a magyar jakobinusok tagjait a leleplezésük után az uralkodó kegyelemben részesítette
- f) a magyar jakobinusok tagjait a leleplezésük után bebörtönözték és kivégezték

17. Írd a válaszárvre, melyik esemény történt meg korábban.

- a) a Trafalgar-szorosban zajlott tengeri csata, vagy a Lipcse melletti „népek csatája”
- b) az austerlitz (Slavkov) csata, vagy Napoleon oroszországi hadjárata
- c) Pozsony lövöldözése vagy a Waterloo melletti csata
- d) a bécsi kongresszus kezdete vagy Napoleon száműzetése Szent Ilona szigetére

Pozsony lövöldözésére emlékeztetnek a befalazott ágyúgolyók is.

18. Írd a válaszívre az orosz uralkodók nevét és sorszámát (ha szükséges), akik uralkodása idején az alább felsorolt eseményekre került sor.

- a) területeik gyarapítása Lengyelország felosztásával a 18. században
- b) Napóleon elleni háborúk
- c) a dekabristák felkelése
- d) Oroszország előnytelen békekötése a krími háború után

19. A válaszíven karikázd be a helyes állításokat.

- a) Otto von Bismarck vassal és vérrel egyesítette Németországot
- b) Poroszországot 1866-ban a königgrätzi (Hradci Králové) csatában legyőzték a Habsburg Birodalom csapatai.
- c) A sedani csatában 1870 -ben a porosz hadsereg győzelmet aratott a francia hadsereg felett.

20. Írd a válaszívre, melyik esemény történt meg korábban.

- a) A hétéves háború befejezése vagy a bostoni teadélután
- b) Az USA függetlenségének kikiáltása, vagy az amerikaiak győzelme a brit csapatok felett.

21. Írd helyesen a válaszívre

- a) hogy nevezték ezt az utolsó művészeti stílust, melynek főbb jellemzői az ornamentika és az élénk színek alkalmazása volt
- b) mely cseh és szlovák művészek alkottak a szecesszióban (segítségül szolgálnak neveik kezdőbetűi a válaszíven).

22. A tömör jellemzés alapján írd a válaszívre annak a két szlovák történelmi személyiségnek a nevét, akik a 18. és a 19. század fordulóján tevékenykedtek.

- a) A Szlovák Tudós Társaság (Slovenské učené tovarišstvo) vezető egyénisége volt és törvényesítette (kodifikálta) a szlovák nyelvet.
- b) A Szlovák Tudós Társaság titkára és pénztárosa volt, aki irodalmi munkáiban a gazdálkodás javítását és a lakosság életszínvonalának emelését szorgalmazta.

23 . A válaszíven egészítsd ki az alábbi mondatokat.

Ján Kollár, annak ellenére, hogy evangélikus pap volt, együttműködött a katolikus értelmiségiekkel, mivel meg akarta őket nyerni aA.....egység eszméjének megvalósításához.

Pavol Jozef Šafárik élete egy részét az egyik délszláv nép körében töltötte és együttműködött a nemzeti intézményük a MaticaB.... megalapításánál.

Ján Holly műve olyan terjedelmes és elismert volt a szlovák értelmiségiek körében, hogy nagy hatással volt a hazafiak következő nemzedékére is – akiket vezetőjükrőlC.....neveztek.

Bécsben és Pesten attól tartottak a leginkább, hogy a szlávok a monarchiában az.....D....szövetkeznek.

A képen látható templomban működött Ján Hollý.

24. Állapítsd meg, hogy az alább felsorolt állítások közül melyek igazak és karikázd be ezeket a válaszíven.

- a) Evangélikus líceum, amelyben Ľudovít Štúr is tanított, Modorban volt.
- b) A Tatrín egyesület később alakult, mint ahogy Ľudovít Štúr munkatársaival megszerkesztette volna az új szlovák irodalmi nyelvet.
- c) A Slovenské národné noviny a 19. században tíz évig jelent meg.
- d) A szlovák nyelv Hattala-féle reformja bevezette az ypszilon használatát.

Autori: doc. PhDr. Adriana Kičková PhD, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzent: Mgr. Anna Žideková

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2021

Slovenská komisia Dejepisnej olympiád

Preklad: Ing. Veronika Zsideková